

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Aralık 2018 • No: 129

Krizin Faturası Patronlara

Dört Kişilik Ailenin İhtiyacına Göre Asgari Ücret!

Krizle birlikte enflasyon sıçramalı olarak yükseldi ve ücretlerimiz artan hayat pahalılığı karşısında hızla eridi. Yani birkaç ay öncesine göre çok daha fazla yoksullaşmış olduk. Şimdi eriyen ücretlerimizin önce telafi edilmesi, sonra da bunun üzerine ek zam yapılması gerekiyor. Aksi halde, isterse enflasyon oranında zam yapılsın, reel ücretlerimiz düşmüş olacak. Bir başka ifadeyle, elimize geçen para miktarı artmasına rağmen satın alma gücümüz gerileyecek.

Krizle birlikte enflasyon sıçramalı olarak yükseldi ve ücretlerimiz artan hayat pahalılığı karşısında hızla eridi. Yani birkaç ay öncesine göre çok daha fazla yoksullaşmış olduk. Şimdi eriyen ücretlerimizin önce telafi edilmesi, sonra da bunun üzerine ek zam yapılması gerekiyor. Aksi halde, isterse enflasyon oranında zam yapılsın, reel ücretlerimiz düşmüş olacak. Bir başka ifadeyle, elimize geçen para miktarı artmasına rağmen satın alma gücümüz gerileyecek.

Türkiye’de milyonlarca işçi asgari ücrete çalıştırılıyor. Asgari ücretin sadece 50, 100 ya da 150 lira üzerinde

ücret alanları da eklediğimizde, bu sayı 10 milyonu aşıyor. Dolayısıyla asgari ücrete yapılacak zam son derece önemlidir. Toplu sözleşme dönemi geldiği zaman, patronlar, asgari ücrete yapılan zammı işçi sendikalarının önüne koyuyorlar. Milyonlarca işçinin ücreti asgari ücret esas alınarak arttırılıyor. Bu nedenle, sendikalı sendikası, işli işsiz, sektör fark etmeksizin milyonlarca işçi için asgari ücret en büyük toplu sözleşme anlamına geliyor.

Fakat siyasi iktidar ve patronlar sınıfı, her zam döneminde “ekonominin gerçeklerini de unutmamak lazım” diyerek karşımıza çıkıyorlar. Üstelik bu yıl garip bir durum

var. Siyasi iktidar hem “kriz miriz yok” diyor, hem de fazladan beklenti içinde olmayın diyor. Çünkü ülkenin ve ekonominin gerçekleri var! Bunun Türkçe meali, siyasi iktidarın sermaye sınıfının çıkarlarını gözeticeği ve ona göre hareket edeceğidir. Bir eli yağda bir eli balda olanlar, saraylarda ve yalılarda yaşayanlar, aşırı lükse boğulanlar hayat çizgilerini değiştirmeye yanaşmıyorlar. Ama “aynı gemideyiz” diyerek, alın teri döken milyonlardan fedakârlık bekliyorlar. Cumhurbaşkanı, devasa cumhurbaşkanlığı bütçesinin yanı sıra asgari ücretin tam 29 katı maaş alsın ama fedakârlığı yine biz yapalım! Adalet bunun neresinde?

Siyasi iktidar yıllardır Türkiye’yi “Çin gibi” yapmaktan söz ediyor. Çin’de işçi ücretleri son derece düşük... İşçiler uzun saatler boyunca köle gibi çalışıyor ve sefalet koşullarında yaşıyorlar. Bu sayede Çin ekonomisi büyüyor. Yani işçilerin sömürsü ve sefaleti, patronlar için muazzam zenginlik anlamına geliyor. AKP iktidarı, hızla bu hedefine yaklaşıyor. DİSK’in yaptığı araştırmaya göre, 2016’da Türkiye’de brüt asgari ücret 484 ABD doları iken, Çin’de ortalama 299 dolardı. 2018’de Türkiye’de brüt asgari ücret 383 dolara gerilerken, Çin’de ortalama 306 dolara yükseldi. Şu an itibarıyla Türkiye’de asgari ücret 300 dolar civarındadır. Oysa bu yılın Ocak ayında asgari ücret 427 dolardı. Asgari ücret uçurumdan düşercesine değer kaybetmiştir ve eski düzeyine gelebilmesi için bile 700 lira zam yapılması gerekiyor. Ama iktidar, üreten milyonların durumunu umursamıyor.

Türkiye’de asgari ücret, hiçbir zaman gerçek anlamda bir asgari ücret olmamış, daima işgücü maliyetinin altında kalmıştır. Bir örnekle açalım: Aslında her malın/ürünün bir değeri olduğu gibi işçilerin patronlara sattığı emek gücünün de bir fiyatı/değeri var. Evet, kapitalizm denen sömürü sisteminde işçilerin patronlara sattığı emek gücü bir metadan başka bir şey değildir. İşçi, emek gücünü satar ve karşılığında bir ücret alır. İşçinin çalışabilmesi için yemesi, içmesi, dinlenmesi gerekiyor. Ama bu yetmez. İşçinin moral açıdan kendini çalışmaya hazır hissetmesi için tatil, tiyatroya, sinemaya, konsere, pikniğe vb. gitmesi yani topluma karışarak sosyalleşmesi de gerekiyor. İşçi, aynı zamanda ailesinin bakımını da üstlenmek zorundadır. İşte teoride tüm bu giderleri karşılayacağı varsayılan ücrete asgari ücret deniyor. Bundan ötürü Asgari Ücret Tespit Komisyonu, asgari ücreti tanımlarken şöyle diyor: Asgari ücret, “işçilere normal bir çalışma günü karşılığı olarak ödenen ve işçinin gıda, konut, giyim, sağlık, ulaşım ve kültür gibi zorunlu ihtiyaçlarını günün fiyatları üzerinden asgari düzeyde karşılamaya yetecek ücrettir.”

Peki, bugünkü asgari ücretle bu ihtiyaçları karşılamak mümkün mü? Elbette hayır! Her şeyden önce *asgari ücret dört kişilik bir aile üzerinden değil, bekâr bir işçi esas alınarak hesaplanıyor.* Net asgari ücret 1451 liradır. 152

Kârlarına bizi ortak etmediler ama şimdi krizin faturasını bize kesiyorlar. Krizi biz yaratmadık, öyleyse faturasını neden biz ödüyoruz? Bunu asla kabul etmemeliyiz. Bizim elimizde sadece ücretimiz var. Kârlarından ödün vermesi ve krizin faturasını ödemesi gerekenler patronlar sınıfıdır.

liralık Asgari Geçim İndirimi ise devletin işçiye ödediği bir paradır, ücretin içinde değildir. İstanbul başta olmak üzere, evli ve iki çocuk sahibi bir işçi bu ücretle nasıl hayatta kalabilir? Oysa dört kişilik bir ailenin yalnızca açlık sınırında yaşayabilmesi için asgari bin 942 liraya ihtiyaç var. Aynı ailenin yoksulluk sınırı ise 6 bin 328 liradır. Bu rakamlar asgari ücretin nasıl bir

sefalet ücreti olduğunu göstermiyor mu? Milyonlarca işçi fazla mesaiye kalmadan, kredi kartı kullanmadan, borcu borçla çevirmeden geçinmiyor. Fazla mesaiyle birlikte iş saatleri uzuyor ve işçilerin tüm yaşamı çalışmayla tükenip gidiyor. Daha iyi beslenmek, daha iyi giyinmek, kültürel ve sosyal faaliyetlerde bulunmak işçiye haram! Yani bize üretmek ama kölece çalışıp sefalet koşullarında yaşamak düşüyor.

Biz yoksullaşırken ve yaşam koşullarımız her geçen gün kötüleşirken, patronlar sınıfı ve tepemizdeki efendiler zenginleşmeye devam ediyorlar. Üretilen toplam değerden işçi ücretlerine düşen pay her sene azalıyor. AKP iktidarı, yıllardır kişi başına milli gelirin arttığını söyleyerek hepimizin zenginleştiğini söylüyor. Bir yıl boyunca üretilen toplam değer tüm nüfusa bölünüyor ve kâğıt üzerinde herkesin geliri artmış gösteriliyor. Yani tam bir sahtekârlık! Nitekim gerçek rakamlar bu sahtekârlığı açıkça ortaya koyuyor. DİSK’in yaptığı araştırmaya göre, 1999’dan 2018’e kadar kişi başına reel milli gelir yüzde 91 oranında artmıştır. Eğer bu artış asgari ücrete yansıtılsaydı, 2018’in başında asgari ücretin net 1451 lira değil, 2100 lira olması gerekirdi. Aradaki farkın patronlar sınıfının cebine gittiği açık değil mi?

Siyasi iktidar ve sermaye sınıfı aynı taraftadır ve işçi sınıfına karşı birlikte hareket ediyorlar. Krizi gerekçe gösterip, işten atma tehdidini kullanarak asgari ücreti düşük tutmaya çalışıyorlar. Ne yazık ki işçilerin birlik olamadığı bugünkü koşullarda bu tehdit etkili olabiliyor. Oysa birlik olmaz ve bu tehditlere boyun eğerseniz, patronlar sınıfının her istediğini yapmak zorunda kalırız. Zaten yıllardır aynı tehdidi kullanarak ücretleri baskılıyor, çalışma koşullarını ağırlaştırıyor ve iş saatlerini fiilen uzatıyorlar.

Kardeşler, sermaye sınıfı bugüne kadar bizi sömürerek kârına kâr kattı. Kârlarına bizi ortak etmediler ama şimdi krizin faturasını bize kesiyorlar. Krizi biz yaratmadık, öyleyse faturasını neden biz ödüyoruz? Bunu asla kabul etmemeliyiz. Bizim elimizde sadece ücretimiz var. Kârlarından ödün vermesi ve krizin faturasını ödemesi gerekenler patronlar sınıfıdır. Fedakârlık yapması gereken biz yoksullar değil, lüks ve ihtişam içinde yaşayan iktidardakilerdir.

Öyleyse bir kez daha tekrarlayalım: **Önce kayıplarımız karşılanmalı ve sonra da asgari ücret dört kişilik bir ailenin temel ihtiyaçlarını karşılayacak bir düzeye yükseltilmelidir.** ■

Akıl Almaz Eşitsizlik: İşçiler Üretiyor, Patronlar El Koyuyor!

Kapitalist sömürü düzeni toplumsal eşitsizliği akıl almaz sınırlara taşıırken, toplumsal çelişkileri de her geçen gün büyütüyor. Üreten, alın teri döken işçi sınıfı yoksullaşırken, bir avuç asalağın yani patronlar sınıfının serveti katlandıkça katlanıyor. Bu durum çeşitli araştırma kurumlarının raporlarına da yansıyor. Credit Suisse Araştırma Enstitüsü'nün yayımladığı Küresel Zenginlik Raporu, toplam küresel servetin 2008 krizinden sonra önemli oranda arttığını gösteriyor. Küresel servet 10 yıl içinde yüzde 27 artarak 280 trilyon dolara ulaştı. Meselâ küresel serveti dünya nüfusuna, yani 7,5 milyara bölsek, kişi başına 37 bin dolar düşer! Buradan anlaşılıyor ki küresel servet bütün insanlara eşit dağıtılsa, ne işsizlik kalır ne yoksulluk ve açlık! Gel gör ki kapitalist sisteminin emek sömürsü üzerine kurulu doğası buna izin vermiyor. Emekçilerin yani serveti yaratanların payına sadece düşük ücretler, meslek hastalıkları, iş kazaları, hayat pahalılığı, yoksulluk, işsizlik düşüyor!

Rapordaki verilere göre, son 12 ayda küresel servet birikiminde 16,7 trilyon dolar artış oldu. 2017 yılında yalnızca 42 kişinin elinde tuttuğu toplam servet dünya nüfusunun yarısının toplam zenginliğine eşitti ve bu uçurum daha da derinleşiyor. İşte kapitalist kâr düzeni, işte eşitlik, işte adalet!

Türkiye'de de durum çok farklı değil. Bu konuları araştıran Forbes dergisine göre, Türkiye'de dolar milyarderleri sayısı bu yılın ilk 3 ayında 4 kişi artarak 40 kişiye yükseldi. Türkiye'deki işçi sınıfının nasıl yoksullaştığını anlamak için Türkiye ile Fransa'yı karşılaştırabiliriz. Fransa dünyanın 7. büyük ekonomisi. Gayrisafi Milli Hâsılası ise 2,6 trilyon dolarla Türkiye'nin 3,5 katı. Ama Türkiye, dolar milyarderleri sıralamasında Fransa ile aynı sıralamada yer alıyor. Bunun anlamı, Türkiye'de işçi sınıfının uçurumdan düşercesine yoksullaşıyor olmasıdır.

Zenginlik bir avuç sermayedarın elinde birikirken, işçi sınıfı daha fazla yoksullaşıyor. TÜİK'in 2017 yılı gelir ve yaşam koşulları araştırması, artan milli gelirden milyonlarca emekçinin payına büyük bir yoksulluk düşüğünü ortaya koyuyor. Verilere göre, 2017'de en zengin

yüzde 20'lik dilimde olanların milli gelirden aldığı pay yüzde 47,4'e yükseldi. Buna karşılık en yoksul yüzde 20'lik dilimde olanların aldığı pay sadece yüzde 6,3'te kaldı. Nüfusun yüzde 70'i borçlu... Bu yılın verileri henüz açıklanmadı. Ancak krizle birlikte zenginler ile yoksullar arasındaki gelir eşitsizliğinin çok daha fazla arttığı sır değil. Kriz öncesinde kârına kâr katan sermaye sınıfı, kriz patlak verince "aynı gemideyiz" diyerek faturayı işçilere çıkarıyor. Nitekim enflasyonun yükselmesine koşut olarak reel ücretler düşüyor. Ayrıca milyonlarca kişi işsizdir ve işsizlik oranları giderek yükseliyor.

Ancak gelir dağılımındaki bu inanılmaz eşitsizliğin üzeri, iktidarın yarattığı yapay kutuplaşma nedeniyle örtülüyor. Sanki AKP'ye oy veren bir işçi ile servetini katlayan AKP yandaşı patronun çıkarı aynıymış gibi bir algı yaratılıyor. Oysa bir işçi ile Cengiz, Kalyon, Kolin gibi holding patronlarının çıkarı nasıl ortak olabilir? İnşaat alanında faaliyet yürüten bu holdingler, devletten aldıkları dev ihalelerle ihya oldular. İnşaatlarında çok sayıda işçi iş cinayetlerine kurban gitti. Patronlar sermayelerini büyütürken, AKP'ye oy veren işçiler aynı diğer sınıf kardeşleri gibi daha fazla çalışmaya

ve sömürülmeye devam ettiler. Taşeronluk sistemini yaygınlaştırıp kalıcı hale getiren bu iktidardır. Milyonlarca insanın emeklilikte yaşa takılmasına neden olan bu iktidardır. Sendikal hakların önüne engeller diken ve grevleri yasaklayan bu iktidardır. Havaalanı inşaatında çalışan ve hakkını arayan işçileri cezaevine atan bu iktidardır. Hakları için direnen Flormar ve Gripin işçilerine çadır kurdurmayan, direniş alanlarından polisi ayırmayan, işçi sınıfının mücadelesini bastırmak için elinden geleni yapan bu iktidardır.

Hangi partiye oy veriyor olursa olsunlar işçilerin çıkarı ortaktır, tüm işçiler işçi sınıfının bir parçasıdır. İşçi sınıfının çıkarları ile sermaye sınıfının çıkarları aynı olamaz. Biz alın teri döküyoruz, üretiyoruz ve tüm zenginlik bir avuç sermayedarın elinde birikiyor. Yalanlarla avutulmak, bas-kılarla susturulmak, yapay kutuplaşmayla bölünmek istemiyoruz. Biz bu oyuna Hayır diyoruz, HAYIR! ■

Başkaldıran Mutfak Köleleri

Biz işçiler gece gündüz çalışsak da iki yakamız bir araya gelmiyor. Ama kriz dönemleri daha da sarsıcı oluyor. Sokakta, evde, fabrikada herkes zamları, geçim sıkıntısını, borçlarını anlatıyor. Herkes geçinmenin nasıl da zorlaştığından şikâyet ediyor. Ama birçoğumuz artan sıkıntılarımızın gerçek nedenlerini, içinden geçtiğimiz dönemi anlamakta sıkıntı yaşıyoruz. İşler yolundayken ceplerini şişirenler, işler yolunda gitmediğinde arsızca bizlerden fedakârlık yapmamızı istiyorlar. Yani krizin faturasını biz işçi sınıfına çikartıyorlar!

Kriz zamanlarında ilk olarak harcamalarımızı daha da kısımaya çalışırız. Alışverişlerde daha az gıda ürünü alırız. Ekmek ve makarnadan başka bir şey tüketmek adeta lüks haline gelir. Bir İşçi Dayanışması okuru, “benim çok kitap okumuşluğum yoktur ama krizin ne demek olduğunu en iyi biz kadınlar biliriz. Mutfakta tencereyi biz kaynatıyoruz” demişti. Emekçi kadınlar krizin açlık demek olduğunu, tencerelerin artık kaynayamaz hale geldiğini çok iyi bilirler. Peki, mutfakta tencereler kaynamazsa ne olur? Sorunun tek cevabının açlıktan ölmek olmadığı ortada değil mi? Gelin biraz eskilere gidelim ve tarihin o tozlu yapraklarının arasında sorumuza daha önce verilmiş yanıtlardan birine kulak verelim.

Şu günlerde Sarı Yelekliler’in isyanıyla gündeme gelen Fransa’da, 1911’de bir kriz yaşanıyordu. Sermaye sahipleri, sömürü düzeninin yol açtığı bu krizin yükünü taşımak istemiyorlardı. Kendi sermayelerine zarar gelmesin diye her önlemi alıyorlardı. Ama yoksul halkı zerre kadar umursamıyorlardı. Tam tersine her şeye zam yaparak, vergileri arttırarak yükü yoksulların üzerine yıkıyorlardı. Başta et ve süt olmak üzere tüm gıdalara fahiş zamlar yapıldı. Pazardan elleri boş dönen kadınlar, çocuklarını

besleyemez hale gelmişti. Duruma tepki göstermek gerekiyordu. Açlıkla boğuşan, evlatlarını doyuramayan ev kadınları, zamların geri çekilmesi için mücadeleye atıldılar. Hayat pahalılığına tepkiliydiler ve emekçi halkın gıda ürünlerine ulaşmasının önündeki engelleri kaldırmaya kararlıydılar. “Ev kadınlarının grevi” böylece patlak verdi. Bir araya gelen öfkeli kadınlar sokaklara çıkıyor, eylem yapıyorlardı. Fiyatları düşürmeyen satıcıları patakıyorlardı. Boykotlar yaparak süt, yağ ve yumurta fiyatlarının düşürülmesini sağlıyorlardı.

Kadınlar toplu olarak mahallelerinden çıkıyor, büyüyen bir kalabalıkla pazara inerek eylemler yapıyorlardı. Tutuklamalar olduğunda daha öfkeli, daha büyük kalabalıklar alanlara çıkıyordu. Hayat pahalılığı ve geçim sıkıntısı nedeniyle başlayan ev kadınlarının bu grevi, işçi konfederasyonu olan CGT’nin grevleriyle birleşerek çığ gibi büyüdü. Artık on binlerce işçi greve çıkmıştı, sık sık yürüyüşler düzenleniyordu. Talepleri tutuklanan kadınların bırakılması ve artan fiyatların geri çekilmesiydi. Grevlerde ve yürüyüşlerde emekçi kadınların, işçilerin, işsizlerin, açların talepleri dile geliyordu. Jandarma işçi topluluklarının bir araya gelmesini engellemek için şehirlere giriş çıkışları engelliyor, asma köprüleri kaldırıyor, yürüyüşleri ve kalabalıkları şiddet kullanarak dağıtmaya çalışıyordu. Ama işçiler, emekçiler boyun eğmedi. Günlerce süren grevler, yürüyüşler Fransız hükümetine geri adım attırdı. Hükümet, askerleri kışlalara, et ve süt fiyatlarını geriye çekti. Ama iki CGT delegesi tutuklandığı için grevler iki gün daha devam etti.

İşçi sınıfının mücadeleci kadın önderlerinden Aleksandra Kollontay ev kadınları grevini şöyle anlatıyordu: “Başkaldıran mutfak köleleri, neşeli bir hava içindelerdi. Aralarında güç ve enerji dolu olağanüstü kadınlar vardı. Bazıları o güne dek hiç farkında olmadıkları bir konuşma yeteneğine sahiptiler. Bu hareketi destekleyen işçiler, gıda maddelerinde sabit fiyatlara geçilmesi talebiyle greve gittiler.”

Ev kadınları kimsenin beklemediği bir biçimde ayağa kalkmış, haklı talepleri için kavga vermiş ve kazanmışlardı. Emekçi halkın, işçilerin mücadelesinin kıvılcımını onlar ateşlemişlerdi. 1911 Fransa’sında ev kadınlarını birleştiren, onları mücadeleye sevk eden, mutfakta kaynayan tencerenin, yiyeceğin azalmasına ve olmamasına duydukları öfkeydi. Emekçi kadınlar ve işçiler, kapitalist sınıfa şöyle sesleniyorlardı: Tek seçeneğimiz açlıktan ölmek değil! Kriz nedeniyle bize kestiğiniz ağır faturayı ödemeyeceğiz! İşte bugün de kapitalistlere verilmesi gereken cevap budur! ■

Bu Düzendeki Huzurlu Bir Yaşam Mümkün mü?

Bir kere geldiğimiz bu dünyada yaşamın güzelliklerinin tadını çıkarmayı, mutlu ve huzurlu olmayı kim istemez? Biz işçiler düzgün bir işte çalışmak, geçimimizi sağlayacak bir ücret almak isteriz. Aslında çok büyük beklentilerimiz de yoktur. Daha kısa saatler çalışarak ailemize, sevdiğimizimize vakit ayırmak, sosyalleşmek isteriz. Çocuklarımız için iyi bir gelecek isteriz. Sağlıklı yaşamak, düzgün beslenmek isteriz. Peki, kapitalist sömürü düzeninde bunlar ne kadar mümkün? Şöyle bir dönüp bakalım etrafımıza, kendi yaşamımıza. Ne kadar huzur var yaşamımızda?

Öyle bir düzende yaşıyoruz ki her şey sermaye sahiplerinin daha fazla kâr elde etmesi üzerine kuruludur. Patronlar daha fazla kâr elde etmek istedikçe işçilerin yaşamı daha da çekilmez olur, huzur diye bir şey kalmaz. Kârını arttırmak isteyen patron ücretleri düşük tutar. Aldığı ücretle geçinemeyen işçi, ailesine ve sevdiğilerine ayıracağı zamanı fazla mesai yaparak tüketmek zorunda kalır. İki işçinin işini bir işçinin üzerine yıkar patron. Böylece işçinin iş yükü ağırlaşır, buna karşılık dışarıda işsizlik artar. Yükü ağırlaşan işçi işsizlik korkusuyla sesini çıkaramaz. Hem iş yükünün artması, hem de işsizlik korkusu psikolojik ve fiziksel tahribat yaratır işçinin üzerinde. Çalışma koşullarının ağırlaşması iş kazalarına ve iş cinayetlerine de davetiye çıkarır. İşsizlik ise yaşamak için çalışmak dışında bir seçeneği olmayan işçi için felaket demektir. Aile içinde huzursuzluk ve tartışmalar büyür. İşsizlik insanın kendisini değersiz hissetmesine de neden olur. Yaşamak artık sevinçli bir şey olmaktan çıkar, bir yük haline gelir.

Kapitalistlerin kâr hırsı savaşlara da yol açar. Daha fazla kâr isteyen aç gözlü egemenler dünyanın başka yerlerine gözlerini dikerler. Hangi ülke pazar ve enerji kaynaklarından daha fazla pay alacaktır? Dolayısıyla hangi ülkenin sermaye sınıfı daha fazla kâr elde edecektir? Paylaşım sorunu rekabeti kızıştırır. Rekabet sıcak savaşlara dönüşür. Aynı Irak'ta olduğu gibi... Sırf bir avuç kapitalist daha fazla kâr elde etsin diye milyonlarca insan yerinden yurdundan olur, yüz binlercesi hayatını kaybeder. İyi ve huzurlu bir yaşam ümidiyle başka ülkelere göç etmek zo-

runda kalan milyonlar, aradıkları huzuru gittikleri yerde de bulamazlar. Aynı Suriyeli göçmenler gibi... Dışlanırlar, aç kalırlar, işsiz kalırlar. Bir iş bulabildiklerinde ise çok düşük ücretlerle çalışmak zorunda bırakılırlar. Bilmedikleri bir dili konuşan, kendilerine yabancı bir kültürün içinde hayata tutunma mücadelesi verirler. Gittikleri ülkelerde emekçiler egemenlerin kışkırtmasıyla onlara düşman gözle bakarlar. Oysa ekmeklerinin küçülmesinin, işsizliğin ve ev kiralalarının yükselmesinin nedeni göçmenler değildir. Ne savaşı onlar çıkarmıştır ne de yerlerini yurtlarını bırakıp gelmeyi onlar istemiştir.

Ekonomik krizler de patronların kâr hırsı yüzünden çıkar. Ama krizin bedeli patronlara değil işçilere ödetilir. Hükümetler de, yasalar da patronların yanında olduğu için fatura işçiye kesilir. İşçinin yine huzuru kalmaz. Çünkü işinden olur, ücreti ödenmez, zam alamaz, ama hayat pahalılığı had safhaya ulaşır. Her şeye zam gelir ve işçinin ücreti ihtiyaçlarını karşılamaya yetmez. Bu sefer kredi kartına yüklenir işçi. Artık bir kredi kartı da yetmez olur. Birkaç kredi kartı kullanarak, biriyle diğerinin borcunu kapatmaya çalışarak döndürmeye çalışır yaşamını. Ama borçlar birikir, ödenemez hale gelir. Borçların altında ezilen işçiye yaşam ağır gelmeye başlar ve ne yazık ki çıkış yolu olarak intiharı seçen işçilerin sayısı artar.

Kapitalist sistemde sağlık da, eğitim de ticarileşmiştir. Yani "paran kadar sağlık, paran kadar eğitim" vardır bu sistemde. Bu da milyonlarca işçinin düzgün bir eğitim alamaması, nitelikli sağlık hizmetinden yoksun olması demektir. Kapitalistlerin kâr hırsı doğayı da felakete sürükler. Dereler kurutulur, ormanlar tahrip edilir, dünya kirletilir. Bunun sonucunda oluşan iklim değişikliklerinin acısını yine işçiler, emekçiler çeker. Sel ya da kasırga gibi felaketlerde emekçiler ölür, kuraklık emekçileri açlığa sürükler.

Kardeşler, bütün bunlar bize bir gerçeği gösteriyor. Kâr üzerine kurulu bu sömürü düzeninde işçiler için huzurlu bir yaşam mümkün değildir. Huzurlu bir yaşam için tek çıkar yol bu sömürü düzeninin değişmesidir, değiştirilmesidir. Huzuru ancak kâr için değil, insan için üretim yapılan bir düzende bulabiliriz. ■

İşçi Örgütleri: Krizin Faturasını Ödemeyeceğiz!

DİSK: Asgari ücret net 2800 lira olmalı, vergi dışı bırakılmalıdır!

Asgari Ücret Tespit Komisyonu asgari ücretin miktarını belirlemek üzere toplanırken, DİSK İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Eskişehir, Tekirdağ'da ve daha birçok kentte "Yaşanabilir Ücret Yaşanabilir Memleket" sloganıyla asgari ücrete dair taleplerini dile getirdiği eylemler gerçekleştirdi.

İstanbul'da Çalışma ve İş Kurumu önünde düzenlenen basın açıklamasında DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu bir konuşma gerçekleştirdi. Çerkezoğlu, asgari ücretin sadece asgari ücretle geçinmeye çalışan 7 milyona yakın işçi ve ailesini değil tüm işçileri ilgilendirdiğini söyledi. Emeğiyle geçinen herkesin çalışma ve yaşam koşullarını belirleyen temel bir ölçüt olduğunu, devletin toplumla yaptığı en büyük toplu sözleşme olduğunu söyledi. Kriz koşullarında asgari ücretin her zamankinden daha önemli olduğuna dikkat çekti. Asgari ücretin enflasyon karşısında korunması ve geçim ücreti olabilmesi için, eriyen alım gücünün telafi edilmesi için, işçilerin krize karşı korunması için asgari ücretin net 2800 lira olması gerek-

tiğini dile getirdi. Çerkezoğlu, asgari ücretin belirlenmesi sürecinde Türkiye'de tek bir işçinin baz alınarak hesaplandığını, belirlenen miktarın TÜİK'in asgari ücret tespit komisyonuna verdiği rakamın bile altında olduğunu belirtti. Çerkezoğlu, uyuşmazlık durumunda grev dâhil toplu eylem hakkının olması gerektiğine dikkat çekti. Çok sayıda kentte yapılan basın açıklamalarında DİSK'in talepleri şöyle sıralandı:

- Türkiye'de asgari ücret tek bir işçi için hesaplanmaktadır ve bu durum uluslararası standartlara aykırıdır. Asgari ücret belirlenirken işçinin ailesi de dikkate alınmalıdır.
- İşçi ve memurlar için tek asgari ücret saptanmalıdır.
- Asgari ücret tespitinde geçim koşulları ve milli gelir artışı dikkate alınmalıdır.
- Asgari ücret yıllık olarak hesaplanmalı, tümüyle vergi dışı bırakılmalıdır.
- Asgari ücretin tespitinde bütün işçi konfederasyonlarına katılım hakkı sağlanmalı, asgari ücret ulusal ölçekli bir toplu pazarlıkla belirlenmelidir. Uyuşmazlık durumunda grev dâhil toplu eylem hakkı tanınmalıdır.
- Asgari ücret net 2800 lira olmalıdır.

KESK: Yoksullaşmaya, İşsizliğe ve Güvencesizliğe Hayır!

Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu KESK'in "Yoksullaşmaya, İşsizliğe ve Güvencesizliğe Karşı Birlikte Mücadele" mitingleri devam ediyor. Samsun, İzmir ve Adana'nın ardından, bir miting de Diyarbakır'da yapıldı.

Mitinglerde yapılan konuşmalarda demokratik hakların yok edilmesine, KHK'larla işten atmalara, krizin faturasının emekçilere kesilmesine dikkat çekildi. Krizin faturasını ödememek için mücadele çağrısı yapıldı. Diyarbakır'daki mitingde bir konuşma yapan KESK Eş Ge-

nel Başkanı Mehmet Bozgeyik "Bugün bu iktidarın yarattığı hem siyasal hem ekonomik krizle karşı karşıyayız" dedi. "Baskı ve kayıym politikası uygulayanları protesto ediyoruz" diyen Bozgeyik, barış isteyenlerin cezalandırıldığını ama baskıcı politikalara biat etmeyeceklerini dile getirdi. Bozgeyik şöyle konuştu: "Bu kriz iş cinayetlerini de arttırmaktadır. 3. havaalanında, Yüksek Hızlı Tren kazasında krizin bedelini hep bizler ödedik. İşten çıkarmalar, ücretsiz izine ayrılmalara gibi birçok uygulamayla karşı karşıyayız."

Mitinglerde, krizi yaratanın kapitalist sömürü düzeni olduğuna, işçi ve emekçilerin krizin bedelini ödememek için birleşerek mücadele etmesi gerektiğine dikkat çekildi. ■

İZBAN işçileri grevde

İzmir’de İZBAN yönetimi ile Türk-İş’e bağlı Demiryol-İş Sendikası arasındaki toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde yönetimin düşük zam dayatması üzerine işçiler greve çıktı. 10 Aralık sabahı bütün seferler durduruldu ve Alsancak Garına “Bu İşyerinde Grev Vardır” pankartı asıldı. Aliğa-Selçuk arasındaki banliyö tren hatında makinist, tekniker, teknisyen, istasyon operatörü, gişe çalışanı olarak çalışan 343 işçi greve çıktı.

İZBAN yönetimi, grevi kırmak ve etkisini azaltmak için hamlelerde bulundu. 5 taşeron makinist ile seferleri belli saatler arasında devam ettirmeye çalışıyor. Düşük zam dayatan yönetim, işçilerin yüksek ücret aldığını iddia ediyor. İşçiler bu iddiaya karşı maaş bordrolarını Alsancak Garı girişine asarak cevap verdi. İZBAN işçileri yönetimin grevi etkisizleştirme çabalarına rağmen talepleri kabul edilinceye kadar grevi sürdürme kararlılığında olduklarını ifade ediyorlar.

TARİŞ’te direniş devam ediyor

İzmir’de Çiğli Organize Sanayi Bölgesinde üretim yapan TARİŞ fabrikasında çalışan işçiler, DİSK’e bağlı Gıda-İş Sendikasında örgütlendiler. Ancak sendikalaşan işçiler 6 Kasım’da işten atıldılar. Patronun sendika düşmanı saldırısına karşı arkadaşlarına sahip çıkan işçiler, işyerini terk etmeme kararı almış ve polisin saldırısına uğramışlardı. Bu saldırıyla birlikte 64 işçi gözaltına alınmıştı. İşten atılan işçilerin işyeri önündeki direnişi sürüyor. Fabrikada çalışmaya devam eden işçiler ise, sabahları arkadaşlarını günaydınla karşılayıp alkışlarla moral veriyorlar.

Flormar İşçileri: Gemileri Yaktık, Geri Dönüş Yok!

■ Gebze’den bir grup Flormar işçisi

Direnişimizde acısıyla tatlısıyla 200 günü geride bıraktık. Bize yasak koyanların gelip bize ne yaşadığımızı, neden dışarıda olduğumuzu sorması gerekiyor öncelikle. Neye göre yasak koyuyorlar? Mademki sendikalı olmak anayasal bir hak, biz de bu hakkımızı kullandık, sadece ekmeğimizi biraz daha büyütme istedik. İşten atıldık. Yani bizim sendikalı olma hakkımızı kullanmamızı engelleyen bir patron var ve devlet neden bunu engelleyenlere bir yaptırım uygulamıyor? Kaymakam aracılığıyla direnişimize baskılar uygulanıyor, direnişimiz kırılmaya çalışılıyor. Neden işçiler hakkını aradığında sonuç hep aynı oluyor?

“Mazlumun yanındayız, zalimin karşısındayız” diyorlar. Ama işçi hakkını arayınca işçinin yanında değil karşısında yer alıyorlar. Ne yani, bunca işçiyi işten atan patron mazlum, kapı önüne koyulan biz işçiler mi zalimiz? İnsanlara sürekli “kredi çekin, ev sahibi olun” diyorlar. İnsanlar kredi çekiyor, borç sahibi oluyorlar. Sonra da işçiler borçlu oldukları için haksızlıklar karşısında seslerini çıkaramıyor, sessiz kalmayı tercih ediyorlar. Neden? Çünkü hepsi bankalara borçlular! Bu da patronların işine yarıyor.

Patronlar her şeyi fırsata çeviriyorlar. Patronlarla röportajlar yapılıyor büyük kanallarda. Adamlar açık açık söylüyor. Bir işçi çalıştıracağıma Suriyeli 3 işçi çalıştırırım, diyorlar. Yani demiş oluyorlar ki biz Suriyeli işçiye asgari ücretten daha düşük ücret veriyoruz. Hani en düşük ücret sınırı asgari ücretti? Bununla ilgili de kimse gidip hesap sormuyor. Patronlar biliyor ki Suriyeliler zaten muhtaç. Buradan ne kâr ederiz, bunu düşünüyorlar. İşçiler iş kazalarında ölüyor. Geçen gün de Gebze’de oldu, 3 işçiyi kaybettik. Başka yerlerde de oluyor. Patronlara hesap sorulmuyor. Ama işçiler hakkını aramaya başlasın, hemen yasaklar konuluyor.

Değil vali, değil kaymakam, bizim direnişimizi kıra-

mayacaklar. Biz emeğimizin peşindeyiz. Yıllarımızı verdik bu fabrikaya ve kimse için bunu heba etmeye niyetimiz yok. Tekel işçileri için “yetim hakkı yiyorlar” dediler. Metal işçilerinin grevine “milli güvenliği bozuyor” dediler, bizim için de “marjinal”, “bölücü”, “vatan haini” diyorlar. Biliyoruz ki hakkını arayan, ekmeğini büyütme için mücadele eden herkese bir damga vuruyorlar. Bizler sayılar, katlar, hanlar istemiyoruz. Bizim derdimiz evimizin geçimini sağlamak, hakkımızı almak, Flormar’a sendikalı bir şekilde geri dönmek. Biz çalışırken maaşımıza zam yapmamak için kırk takla atan Flormar yönetimi, biz sendikalı olmak isteyince mücadelemizi kırmak için bütün imkânlarını seferber edip içerideki arkadaşlarımıza

ulaşmamızı engellemek için dünya kadar harcama yaptı. Oysa biz maaşlarımıza zam istediğimizde, “bütçemiz yok, maaşlarımızı krediyle ödüyoruz” gibi cevaplar alıyorduk. Ama bizim direnişimizi kırmak için hem fabrika içinde hem de fabrika dışında kesenin ağzını açtılar.

Biz fabrikanın önündeki kapıya direnişimizin kaçınıcı güne ulaştığını yazıyoruz. Her defasında bu yazıyı siliyorlar. Yazmayalım diye uğraşıyorlar. Ama o yazıyı istedikleri kadar silsinler. Flormar direnişi Türkiye işçi sınıfı mücadelesine yazıldı bir kere. Bizi oradan asla silip atamayacaklar. Biz gemileri yaktık, artık dönüş yok! Biz 200 günü aşkıdır Flormar önünde direnen işçiler olarak diyoruz ki; “Kavga verenler kaybedebilirler, kavga vermeyenler zaten kaybedenlerdir.” ■

İşçi Sınıfı da Mücadelesi de Uluslararasıdır!

Sermaye sınıfının saldırıları arttıkça, bu saldırılara yanıt olarak pek çok ülkede işçilerin tepkisi de artıyor. İşçiler sokaklara, meydanlara çıkıyor. Bir ülkede başlayan mücadele başka ülkelere de ilham ve güç veriyor. Tıpkı 17 Kasım'da Fransa'da başlayan eylemler gibi. Bu durum işçi sınıfının uluslararası dayanışmasının güçlendirilmesinin ve birliğinin sağlanmasının önemini bir kez daha ortaya koyuyor.

Fransa'da "Sarı Yelekliler" hak gasplarına karşı sokakta!

"Sarı Yelekliler" yani Fransız işçi ve emekçiler haftalardır Fransa'yı eylemleriyle sarsıyor. Akaryakıtta ek vergi konulmasına karşı başlayan protesto gösterileri; hayat pahalılığına, hak gasplarına, işçi ve emekçi düşmanı politikalara karşı öfkenin etkisiyle dalga dalga büyüdü. Kadınıyla erkeğiyle her yaşta emekçi Fransa sokaklarına, ülkenin sembolik meydanlarına aktı. Fransa halkının %75'inin desteklediği protesto gösterilerine polislerin tutumu saldırganca oldu. İşçilerin, liseli, üniversiteli gençlerin düzenlediği eylemlere saldıran polis, ülke genelinde yükselen haklı talepleri boğmak istedi. Polis saldırıları sonucu pek çok kişi yaralanırken binlerce insan gözaltına alındı.

Ülkede evsiz kalmaması, asgari ücretin arttırılması, emeklilik sisteminin ve emeklilere verilen maaşın iyileş-

tilmesi, kemer sıkma politikalarına son verilmesi, temel tüketim maddelerine yapılan zamların geri çekilmesi gibi pek çok talebi yükselten "Sarı Yelekliler", hükümete geri adım attırmayı başardı. Hükümet akaryakıtta yapılan zammı önce ertelediğini sonra da iptal ettiğini açıkladı. Bununla birlikte eylemcilerin kimi talepleri de kabul edildi. Ancak hükümetin bu geri adımlarının yeterli olmadığını düşünen Fransız işçi ve emekçiler protestolarına devam ediyorlar.

Belçika'da işçiler sendika yelekleriyle greve çıktı

Fransa'yı sarsan "Sarı Yelekliler" eylemleri kısa zamanda Avrupa'nın çeşitli ülkelerine de sıçradı. Bu ülkelerden biri olan Belçika'da ülkedeki 3 büyük sendikaya bağlı işçiler kırmızı, yeşil ve mavi yelekler giyerek sokaklara çıktı. Hükümetin emeklilik politikasını ve hayat

Fransa

Belçika

pahalılığı karşısında ücretlerinin erimesini protesto eden çeşitli sektörlerden on binlerce işçi iş bırakma eylemleri gerçekleştirdi.

Ülkedeki üç büyük işçi sendikasının 14 Aralıkta ülke çapında gerçekleştirdiği grevler oldukça ses getirdi. En etkili eylemler özellikle metal ve tekstil işkolunda olurken ülke genelinde bu iki sektörde faaliyet yürüten 250'den fazla fabrikada şalter indirildi. Kentlerdeki ulaşımın da önemli ölçüde etkilendiği grevler sonucunda özellikle ulaşımda –uçak, otobüs, tren, tramvay seferlerinde– aksamlar meydana geldi. İşçiler ay sonunu getiremediklerini dile getirirken patron örgütleri ise işçileri ve sendikaları tehdit etmekten geri durmadı. Sendikaların ateşle oynadığını söyleyen bir patron temsilcisi, işçilerden “fedakârlık” beklediklerini aksi halde on binlercesinin işten çıkarılacağını söyledi! Kademeli olarak yükseltilecek emeklilik yaşının düşürülmesini talep eden işçiler, alım güçlerinin azaldığına dikkat çekerek 2019 ve 2020 yıllarında geçerli olacak asgari ücretin saatlik 14 avroya yükseltilmesini istiyorlar.

Fas'ta “Sarı Yelekliler” eylemi

“Sarı Yelekliler” eylemi Kuzey Afrika ülkesi Fas'a da sıçradı. Fransa'daki protestoların simgesi olan sarı yelekliler giyen işçiler, maaşlarının iyileştirilmesi talebiyle işyerlerinde eylemler yaptılar. Kamu ve özel kurumlarda çalışan teknisyenler tarafından düzenlenen eylemlere binlerce işçi katılırken farklı mesleklerden işçiler de destek verdi. Faslı Teknisyenler Birliği Sendikası tarafından yapılan açıklamada hükümet ile yapılan görüşmelerden

sonuç çıkmadığı belirtildi. Düşük ücretleri kaderleri olarak görmediklerini dile getiren Faslı teknisyenler, ücretlerine zam yapılmaması durumunda eylemlerine devam edeceklerini açıkladılar.

İsveç'te bütçe protestoları

İsveç'te seçimlerin üzerinden 3 aydan fazla süre geçmesine rağmen hükümet hâlâ kurulamadı. Öte yandan meclisteki ırkçı ve yabancı düşmanı partiler, diğer sermaye partileriyle birleşip parlamentodan kemer sıkma politikalarını içeren bir bütçe geçirdiler. Sağlık, çevre, eğitim gibi kimi kamu hizmetlerinde kesintiler yapılması ve akar-yakıt gibi kimi tüketim maddelerine zam yapılması planlanıyor. İşçiler için pek çok hak gaspını beraberinde getiren bu bütçe, zenginlerin ödediği vergilerde de indirim yapılmasını içeriyor. Yani ister Türkiye olsun ister İsveç, durum değişmiyor: işçiye kazık, zengine kıyak!

İsveç'te hak gasplarını içeren bütçenin onaylanmasına işçiler kitlesel protesto gösterileriyle karşılık verdi. İşçiler, sendikaların güçsüzleştirilmek istendiğini, buna izin vermeyeceklerini dile getirdiler. Tepkilerini eylemlerle ortaya koymaya devam edeceklerini, işçi düşmanı bütçeyi kabul etmeyeceklerini vurguladılar.

Kanada posta işçileri grev hakları için mücadele ediyor

Kanada'da yaklaşık 50 bin posta işçisinin grevini yasaklayan hükümete tepki büyüyor. Kanada Posta İşçileri Sendikası'na (CUPW) bağlı işçiler, toplu iş sözleşmesinde anlaşmaya varılamaması sonucunda Ekim ayının sonunda greve çıkmışlardı. Kararlılıkla süren grevlerinin 5. haftasında, hükümet grevi kırmak için bir yasa hazırladı. “İşe Geri Dönüş!” adıyla yürürlüğe sokulan yasayla, işçiler 27 Kasım'da eski sözleşmeleri ile işbaşı yapmaya zorlandı. Böylece artan iş kazalarına ve eşitsizliğe, fazla çalışmaya, güvencesizliğe karşı mücadele eden işçiler, aynı koşullarda çalışmaya mecbur bırakılmak istendi.

Ancak bu haksızlığı kabul etmeyen posta işçileri, çeşitli eylemlerle mücadelelerini sürdürüyor. Posta işçileri ile dayanışma içinde olan pek çok sendikadan ve çeşitli emek örgütlerinden işçiler ülke genelinde posta tesisleri önünde bir araya geldi. Grev hakkının en temel hak olduğunun altını çizen işçiler, hükümetin bu kararını bir an önce geri çekmesini ve taleplerinin karşılanmasını istiyor. Dünya genelinde 2,5 milyonun üzerinde üyesi bulunan Global Union'ın Posta ve Lojistik bölümü başkanı Cornelia Broos da, “Gerçek kriz, Kanada posta işçilerinin sağlık ve güvenlik tehdidi altındayken haklarının çiğnenmesi ve düşük ücretleridir” diyerek grevi sona erdirmenin tek yolunun işçilerin taleplerinin karşılanması olduğunu ifade etti. UNI Küresel Sendikası ve 30'dan fazla ülkeden yaklaşık 40 sendika, Kanada posta işçileri ile dayanışma içinde olacaklarını, grev hakkına sahip çıkan işçilerin yalnız olmadığını belirtiyorlar. ■

Fas

İsveç

Kanada

ABD'de 1929 Krizini İzleyen Grev Fırtınası

1929'da patlak veren ve Büyük Buhran denilen kriz, ABD'de milyonlarca işçiyi işsiz bırakmıştı. Sermaye sınıfı yine aynı şeyi yapmış, kâr uğruna insanların aç kalmasını zerre kadar umursamamıştı. Ama ABD işçi sınıfı da bir kez daha mücadele yolunu seçmişti! Ekmek ve süt vermeyen marketlerin, kiracının çıkarıldığı evlerin, "iş yok" diyen devlet kurumlarının önü eylem yerine dönüyordu. Meydanlar, sokaklar öfkeli işçilerle dolup taşıyordu. El ele veren işçiler krizin bedelini ödemeyeceklerini göstermişti. ABD'li patronlar ve egemenler bu nedenle geri adım atmak, işsizlerin işsizlik sigortası talebini karşılamak

zorunda kalmıştı. Ancak 1934 baharıyla birlikte buhranın etkisi azalıyor, mücadeleciler işçiler fabrikalara geri dönüyor, iki sınıf arasındaki mücadele daha da kızışıyordu.

Çöküş geride kalmıştı ama sermaye sınıfı işçilere ağır çalışma koşullarını ve sefalet ücretini dayatmaya devam ediyordu. Aradan geçen yıllarda ABD'li işçiler, patronlar sınıfının tıynetini ve bu sınıfa karşı nasıl mücadele yürütülmesi gerektiğini daha iyi kavramışlardı. İşçiler sendikalarda örgütleniyor ve patronlarla anladıkları dilden konuşuyorlardı.

Otomobil fabrikalarının kenti olan Toledo'da, Electric Auto-Lite fabrikasının işçileri 1934 baharında sendikalarının tanınması talebiyle greve gittiler. Fabrika yönetimi ve devlet yöneticileri 4 bin otomotiv işçisini fabrikalarına döndürmek için her yolu denedi. Fabrikaya grev kırıcıları doldurdular. Bunun üzerine önce İşsiz Birlikleri sonra kent halkı grev gözcülüğüne başladı. Fabrika önünde bekleyen insan sayısı 10 bine ulaştı. Grev kırıcılar ancak asker koruması altında fabrikadan çıkabildiler. Kalabalığın geri çekilmemesi üzerine yönetim fabrikayı kapama kararı alsa da ve patronlar kimi geri adımlar atsa da mücadele genel greve doğru büyümeye başladı.

Bu grevin ardından liman işçileri harekete geçti. İşbirlikçi sendika liderlerine ve gemi sahiplerine karşı greve

çıkan işçiler, ücretlerinin ve çalışma koşullarının iyileştirilmesini, her sabah köle gibi seçildikleri "sabah pazarı"nın kaldırılmasını istiyorlardı. San Francisco'da 130 bin işçi genel greve çıktı, kentte hayat durdu. Ordu, polis ve medya işçilere karşı saldırıya geçti. Meşhur gazete Los Angeles Times şöyle yazıyordu: "San Francisco'daki durum «genel grev» denilerek tanımlanacak bir durum değil. Burada gelişen olaylar bir ayaklanma, örgütlü bir isyan biçimi. Ve buna karşı yapılacak tek bir şey var: Her çeşit güçle üzerlerine gidip isyanı bastırmak."

Ama işçileri bastırmak mümkün olmadı. Bu defa Minneapolis'teki kamyon sürücülerine greve çıktı. Patronların örgütlediği "Yurttaşlar Birliği" adlı çeteler ve polis işçilere saldırdı. Grevcileri savunmak için tam 20 bin kişi fabrikasının önüne toplandı. Kentin denetimini ele geçiren işçileri ezmek isteyen egemenler polisi yeniden işçilerin üzerine saldı, 2 işçi katledildi. Grevciler işçilerin cenazesine elli bin kişi katılınca kentte OHAL ilan edildi. Ama işçiler geri adım atmadı, patronlar kısa zamanda kamyon sürücülerinin taleplerini karşılamak zorunda kaldılar.

Sonbahar geldiğinde onlarca eyalette kadın ve erkek işçiler otomobil ve kamyonlara binerek oluşturdukları "uçan birlikler"le tüm kentleri dolaşmaya ve grev çağrısı yapmaya başladılar. Böylelikle 375 bin tekstil işçisi greve çıktı. Egemenler çok korkuyor ve grevi "ciddi tehlike" olarak görüyorlardı. 2 bin grevci toplama kampına hapsedildi, bir eyalette polis grev gözcülerinin üzerine ateş açıp 7 işçiyi öldürdü ama nafi! Grev daha da büyüdü. Eylül ortasında grevci tekstil işçilerinin sayısı 421 bine çıktı. Diğer sektörlerden işçilerin de katılımıyla grevci işçilerin sayısı katlanarak arttı, bir buçuk milyonu aştı. Bunun üzerine dönemin ABD Başkanı Roosevelt işçilerin taleplerinin karşılanması için bir komisyon kurmak zorunda kaldı.

1935'e gelindiğinde bir Kongre üyesi yaşadıkları korkuyu dile getiriyordu. Gerçekten de ABD işçi sınıfı ağır çalışma koşullarına ve düşük ücretlere isyan ediyor ve grev fırtınası şiddetleniyordu! Grevleri fabrika işgalleri izleyecekti... ■

EYT: Ölene Kadar Çalışmak İstemiyoruz!

■ İzmir'den bir işçi

Prim gün sayısını doldurduğu halde emekli olamayan 6 milyon 300 bin işçi olduğu açıklanıyor. Bu konu aylardır Meclisin de gündeminde. Muhalefet partileri konu hakkında çoğu kez önergeler vermiş, açıklamalar yapmış. Hatta Emeklilikte Yaşa Takılanlar (EYT) derneği kurulmuş bir kaç yıl önce. Ancak iktidarın işçi sınıfına dö-

nük sürdürdüğü topyekûn saldırılardan anlaşılacağı üzere “ölene kadar çalışın” dediği ortada! Ama ister AKP’ye ister başka bir partiye oy vermiş olsun, sınıf bilincinden uzak milyonlarca işçi “umut fakirin ekmeğidir” misali iktidarın ne diyeceğini merakla bekledi.

Erdoğan, “ekonomik savaş veriyoruz, yük getiremeyiz” diyor ve ekliyor: “Erken emekliliği sosyal güvenlik sisteminde tasvip etmiyoruz ama siyasette esastır. Konu açılmışken erken emeklilikle ilgili görüşlerimi paylaşmak istiyorum. Emekli olabilmek için sigorta süresi, prim gün sayısı ve yaş kriterleri var. 1999’da yapılan düzenleme ile yaş şartı getirildi. Emeklilikte yaşa takılanlar kampanyasının özünde bu vardır.” Bu sözleriyle “erken emekliliği unuttun” mesajını veriyor. Erken emeklilik bekleyenlerin bütçeye yıllık 26 milyar lira ek yük getireceğini, erken emeklilikten yararlanacakların tamamı göz önüne alındığında toplam maliyetin 750 milyar lira olacağını ileri sürüyor. Sarayın giderek büyüyen bütçesinden bahsetmiyor!

Egemenler, işçilerin ölene kadar çalışmasını, milyonlarca işçinin emekli olma hayallerini nice başka baharlara ötelemesini istiyor. Üstelik iktidar, erken emeklilik talebine karşı “emekli olup başka bir işte çalışacaklar” diyor, emeklilerin aldığı maaşla geçinemedikleri için çalışmak zorunda kaldıklarını itiraf etmiş oluyor. Buna rağmen emekli aylıklarını daha da düşürme planları yapıyor. Bir yanda resmi işsiz sayısı TÜİK’in açıkladığına göre bile yüzde 10’un üzerinde. Gerçek işsiz sayısı yüzde 10’un iki katı kadar. İşsizler ordusu içinde genç

işsizlerin sayısı öne çıkıyor. Patronlar çalıştırdıkları işçilerin SGK primlerinin İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması için ya 30 yaşını geçmemiş işçileri ya da kendilerine daha az maliyetli olması için emeklileri işe alıyorlar. İşsizlik Sigortası Fonunda biriken milyonlar patronlara peşkeş çekiliyor. Sıra işçilere gelince “para yok, bütçe yok” oluyor!

Cumhurbaşkanı, Türkiye’de ortalama emeklilik yaşının 52 olduğunu, ortalama insan ömrünün 78 yaşını geride bıraktığını söylüyor. Ama ölene kadar çalışmak zorunda bırakılan işçilerin nasıl bir hayat sürdüğüne değinmiyor. Emeklilik yaşını yeni kuşak işçiler için 60-65’e çıkarttıklarını da gözlerden gizlemeye çalışıyor. Yaşı 40’a dayanan bütün işçiler 40 yaşını geçmiş işçileri hiçbir patronun işe almadığını biliyor. AKP döneminde 20 binden fazla işçi iş cinayetlerinde kurban edildi. 20 bin işçinin büyük bölümü 40 yaşın altındaki genç işçilerdi. Patronların aşırı kâr hırsı, iktidarın ne pahasına olursa olsun büyüme politikaları ve denetim görevini yerine getirmemesi nedeniyle iş cinayetleri her

gün artıyor. İktidara göre iş cinayetleri de “fıtrat” oluyor. İş cinayetlerinde canından olmayanlara reva görülen de ölene kadar çalışmak oluyor bu kahrolası sömürü düzeni altında!

Yaş konusunda düzeltme yapılmasını bekleyen işçilerden biri de kardeşimdi. Kardeşim, AKP’ye oy vermiş bir işçi. Büyük bir umutla, “Erdoğan erken emeklilik bekleyenler için müjdeyi verecek” diyordu, her konu açıldığında. Erdoğan “müjdeyi” verdikten sonra, “vay be, önce espri sandım ama gerçekten hayal kırıklığına uğradım” demesi, benzer durumda olan milyonlarca işçinin ortak duygularını, hayal kırıklığını yansıtıyor.

Üzüm gibi ezilen, limon gibi sıkılan, ezilip sömürülen milyonlara bu düzen altında rahat etmek yok! Oysa sermaye sınıfı %1’dir, biz ise %99’uz. Tek ihtiyacımız birlik olabilmektir! ■

Kadrolu Taşeron

■ Fatih'ten bir kadın işçi

Merhaba arkadaşlar. Ben devlet hastanesinde çalışan bir kadın işçiyim. Çalıştığımız hastanede “kadroya” geçtiğimiz halde sorunlarımız daha da arttı. İlk “devlet kadrosuna geçeceksiniz” denildiğinde çalışan arkadaşlarla heyecana kapıldık, hayaller kurduk, ümitlendik. Fakat kadroya geçmemiz bizlerin çalışma koşullarını iyileştireceğine daha da zorlaştırdı. Kadroya alınma sürecinde birçok emekli arkadaşımızı işten çıkardılar. Üzerinden bir sene geçmesine rağmen giden arkadaşlarımızın yerine kimse alınmadı. Bu durum tüm çalışanlara daha fazla iş yükü yükledi. Şu an temizlik işçisi mi yoksa hasta taşıma mıyız, belli değil. Bir yandan yatan hasta servislerinde temizlik işini yetiştirmeye çalışırken, diğer yandan evrak, ilaç, sıhhi sarf malzemesi, getir götür işlerini de yaparken yeri geliyor hasta bile taşıyoruz. Doğal olarak bu kadar iş yükü altında yetiştiremiyoruz işleri ve hastane yönetiminden sürekli azar işitiyoruz. Hem beynimiz hem vücudumuz yoruluyor, eve nasıl gittiğimizi bilemiyoruz. Yani demek istediğim, bizlerle dalga geçer gibi daha güzel şartlarda çalışacakmışız gibi bu saçma sapan kadro olayını ge-

tirdiler. Göz boyamaktan başka bir şey değil. Kadro olayının koca bir yalan olduğunu ancak yaşayan bizler biliriz.

Kadroluyuz ama maaşlarımıza bir lira bile zam yapılmadı. Kadroluyuz ama iş yükümüz iki katına çıktı. Basıklar daha da arttı. Kadroluyuz ama hiçbir hakkımız yok. Bu yüzden arkadaşlar artık gözümüzü açalım, birbirimize kenetlenelim, örgütlenelim ve hak ettiğimiz hayat için mücadele edelim. Bunu en çok biz işçiler hak ediyoruz. Üreten biziz, yorulan biziz ama birileri sırtımızdan sefasını sürerken cefasını biz çekiyoruz. Artık yeter diyoruz! ■

Sendikalı ve Örgütlü Olmanın Gücü

■ Hacettepe Üniversitesi'nden temizlik işçisi

Merhaba işçi kardeşlerim. Hacettepe Üniversitesi'nde çalışan bir temizlik işçisiyim. Uzunca bir zamandır sendikalı olma mücadelesinin ardından nihayet başardık. Toplu sözleşme sürecimiz yeni sonuçlandı. Enflasyon oranına yakın bir zam ve pek çok sosyal hak aldık.

Çok zorlu bir toplu sözleşme süreci geçirdik. Tüm işverenler gibi bizimki de sendikayı istemedi. Sürekli yetkimize itiraz edildi. Çünkü yasa işverene istediği kadar itiraz etme hakkı tanıyor. En son yetki bildirimimiz, işveren itiraz süresini kaçırdığı için kabul edildi. Böylelikle toplu sözleşme sürecimiz başladı. Ama bu sefer de masada anlaşmaya yanaşmadılar. Ne kadar geç biterse o kadar iyi olur mantığıyla yasanın tanıdığı süreleri sonuna kadar kullandılar. Tabi bu arada işveren Ocak ayında yapması gereken yıllık maaş zammını “sendika yetki aldı, TİS süreci var” bahanesiyle erteledi. TİS masada bitmediği ve işçiler de greve evet demediği için yüksek hakemin yaptığı toplu sözleşme yürürlüğe girdi. Nihayet Ekim ayının maaşını zamlı alabildik.

Bu süreçte pek çok şey yaşadık. İşveren sürekli sendikayı karaladı. Ben işçi temsilcisiyim. Hacettepe işçisi uzunca bir süre çok kararlı ve çok sabırlı davrandı. Sendikalı olmadan önce pek çok sorunumuz vardı. Elbette tek başına sendikalı olmakla tüm sorunlarımız bir çırpıda

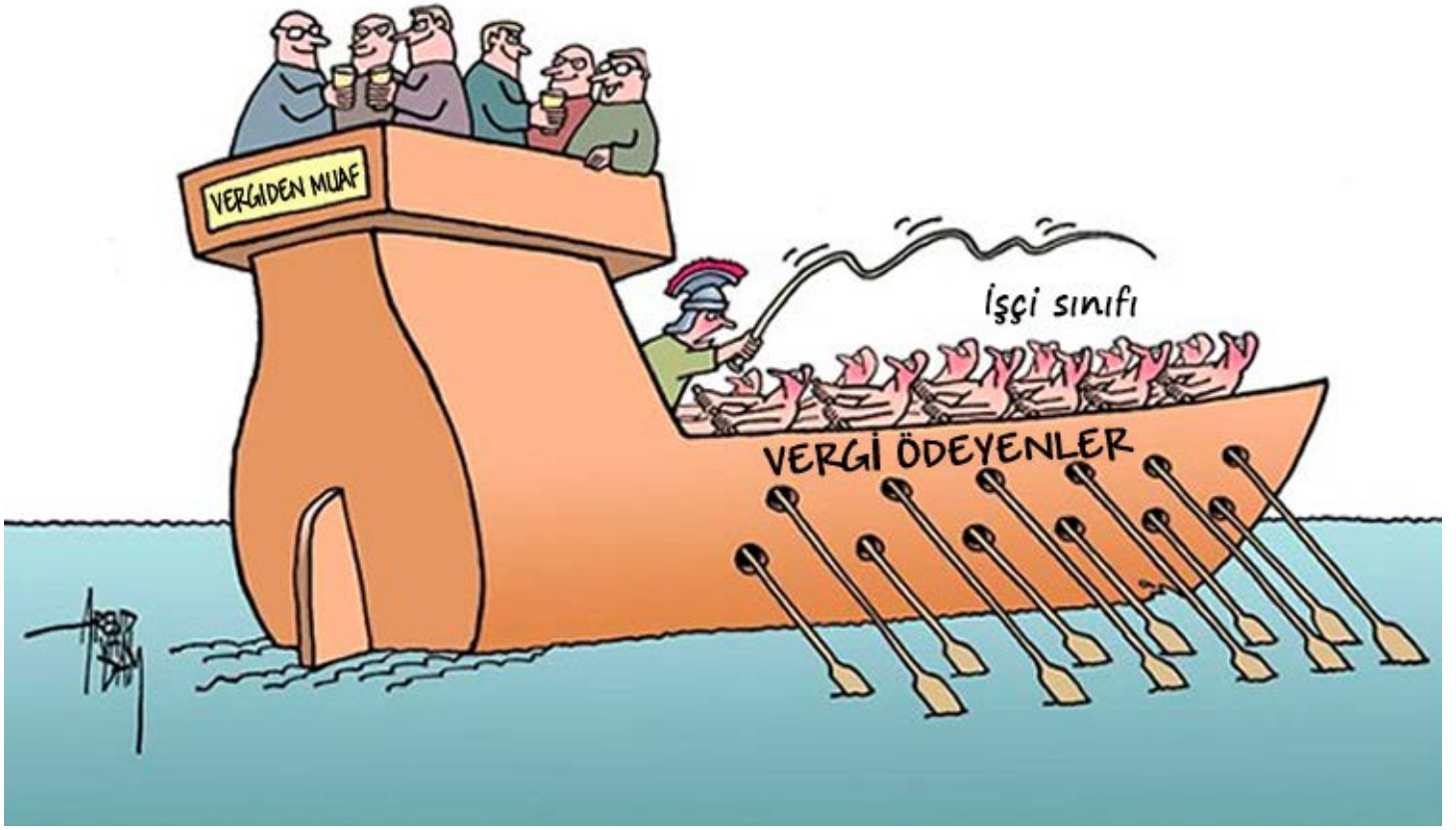
çözülmez ama birçok sorunumuzun üstesinden gelebiliyoruz şimdi. Yeter ki bizler birbirimize güvenelim.

Kısa süre önce iş güvenliği eğitimi için haftalık izin günümüzde işyerine gelmemiz söylendi. Eğitimden birkaç gün sonra bölüm sorumlumuza gidip eğitim günü için mesai yazılması gerektiğini söyledim. Ancak sorumlu mesai yazmaya yanaşmadı. Neymiş efendim, bizler bu eğitimi almak zorundaymışız, işveren vermezse dışarıdan parayla alırmışız, benzeri şeyler uydurdu. Tabi ben durur muyum; “hayır yanlış biliyorsunuz. Size doğrusunu anlatayım siz de doğrusunu öğrenin. İş güvenliği eğitimi işveren vermek zorundadır. İşverenin sorumluluğunda olup ayrıca mesai saatleri içerisinde verilmesi gereken bir eğitimidir. Ben sizden yasanın dışında bir şey istemiyorum yasa bunu dediği için mesai yazmanız gerektiğini söylüyorum” deyince afalladı. Bu konuşmadan sonra bir gün bekledim, cevap gelmedi. Sonra daha yetkili başka birisiyle görüştim. İki gün sonra mesailer yazıldı tabi.

Ben hem ÜİD-DER’li bir işçiyim hem de sendikalıyım. Bu gibi kazanımlar örgütlü işçinin farkını çok net ortaya koyuyor. Bu gibi durumlarda alınan net tutum çok önemli ve belirleyici oluyor. Hem bilinçli hem de örgütlü olmak gerekiyor. Yani hem ne yapmanız gerektiğini bileceksiniz hem de mücadele ederken, hakkınızı ararken örgütlülüğünüze güveneceksiniz. Biz yaşama kendi cephemizden, işçi sınıfının penceresinden bakabilirsek kazanamayacağımız hiçbir mücadele yok.

YAŞASIN ÖRGÜTLÜ MÜCADELEMİZ ■

Patronlar sınıfı

“Aynı Gemideyiz” Yalanı Her Yerinden Dökülüyor

■ Kartal'dan ÜİD-DER'li bir kadın metal işçisi

Patronların düzeninin yarattığı krizin acı reçetesi, işçilerin yaşamını sefalet düzeyine doğru çekiyor. Ekonomik sıkıntılar artıyor, işçi ve emekçilerin yaşamı alt üst oluyor. Uzayan iş saatleri, düşen ücretler, hayat pahalılığı, işsiz kalma korkusu işçileri mengene gibi sıkıyor. Bir tarafta alacakları bile verilmeden işten çıkarılan, işsizliğe ve açlığa mahkûm edilen işçiler diğer tarafta şatafatın dibine vuran egemenler var. İşte bu gerçekliğin üstünü örtmek ve krizin faturasını emekçilere çıkarmak için egemenler “biz bir aileyiz”, “aynı gemideyiz” diye yalan söylüyorlar. Peki, bu lafların gerçek yaşamda bir karşılığı var mı? Elbette ki hayır! Bunu görmek için, ciddi bir sağlık sorunuyla karşılaşan bir işçinin yaşadıklarıyla egemenlerin emrindeki olanakları karşılaştırmak bile yeterlidir.

Gebze'de metal fabrikasında çalışan binlerce kadın işçiden biri olan Filiz arkadaşımızın yaşadıkları bunu kanıtıyor. O evin hem kadını hem de erkeğidir. İki çocuğuyla birlikte hayat mücadelesi verir. Fabrikada 7 yıl gece gündüz demeden çalışıp, kirasını ödeyip hayatını sürdürmeye çalışmaktadır. Ta ki kansere yakalanana kadar. Filiz'e meme kanseri tanısı konur ve hemen ameliyat olur. 6 aylık tedavi sürecini kapsayan raporu fabrika yönetimine iletmesinin ardından raporlu iken “küçülme” gerekçesiyle işten çıkarılır. Zor durumda olmasının ve 7 yıl fabrikaya emek vermesinin bir önemi kalmamıştır! Patronun işine yaramıyordur artık! Önemli olan insani değerler değil, sermayenin değerleridir! Sermaye sahipleri için bu kadar

gaddarlık bile yeterli gelmez. Filiz'e ihbar tazminatı ödenmediği gibi, kıdem tazminatı da taksite bölünür. Tedavisinin bir kısmını fabrikada toplu sözleşmeyle kazandıkları “tamamlayıcı sağlık sigortası” ile özel hastanede gören Filiz'e yarım kalan tedavisine devlet hastanesinde devam edebileceği söylenir. Yani aslında tedavisizliğe sürüklenir. Sağlık sorunu yaşayan bir işçiye reva görülen buyken “aynı gemide” olduğumuzu iddia eden egemenlerin payına ne düşüyor peki?

Cumhurbaşkanlığı Sarayında 5 kişilik “Acil Tıp Ekibi” var. Bu 5 kişilik ekip sadece olası hastalıklar ya da sağlık sorunları değil, gıda ve beslenme güvenliğinden de sorumlu ve 7/24 saat esasına göre çalışıyor. Cumhurbaşkanının ve aile bireylerinin içtikleri sudan, yediği yemeğe kadar her şey yine Cumhurbaşkanlığı Sarayında kurulan üst düzey analiz cihazlarına sahip laboratuvarında inceleniyor. Uluslararası koruma kriterlerine göre yapılan incelemelerde, yiyecek ve içeceklerde radyasyon, kimyasal madde, ağır metal ve bakteri taraması yapılıyor. Yani bir salata malzemesinden eser miktarda tarım ilacı çıksa bile, o ürün Cumhurbaşkanı'nın sofrasına konulmuyor. Kimisi hayatın zorluklarına göğüs gereyim derken hasta olur, işinden olur, açlığa hatta ölüme itilir. Kimisinin ise hastane ayağına gelir. Kimisi hastalığının tedavisinde kullanacağı ilaca bile ulaşamaz. Kimisi de hastalığın “h'si” olmadan milyonluk bütçelerle önlem alır. Kimisi zenginlik ve lüks içinde yaşar. Kimisi de yoksulluk ve kahır içinde yaşar. Bu iki ayrı yaşam biçimine sahip olanların çıkarları ortak olabilir mi? ■

Bir Yolumuz Var UID-DER'le Yürünecek

Merhaba canımın içi
Gören gözüm
Çırpınan yüreğim
Allı yeşilli umudum... merhaba
Güneş böyle ısıtır mıydı ellerimi
Sen olmasan

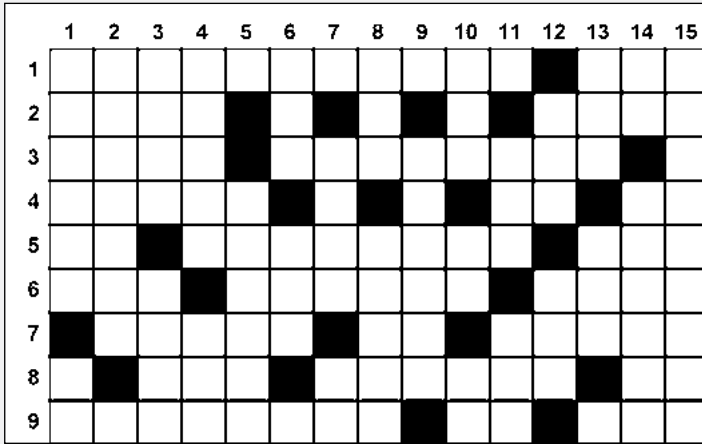
Sen olmasan
Ay böyle görünür müydü gözüme
gecenin bir vakti
Yağmurlar böyle karışır mıydı
toprağa
Ve toprak
Yüzyıllık hasreti bitirir gibi
sarılarak
Yeşertir miydi kavganın
tohumunu,
Sen olmasan

Eyy ay, eyy güneş
Eyy yağmur yüklü bulutlar
Tanık olun siz de
Tanık olun
Nasıl da yeşeriyor kavganın
bağrında umutlar
Ey gökyüzünde parlayan yıldızlar
Tanık olun bu güne
Tanık olun
Gelinler kına yaksın ellerine
Tilili çeksin genç kızlar
Ahh ulan ah
Göremem sanırdım bu günleri
Göremem de ölürüm sanırdım
Yürüyemem sanırdım bu yolları
Yürüyemem yarı yolda kalırım
sanırdım
Yürünüyor muş bak

Yürünüyor muş
Görülmez sanılan güzel günler
görülüyormuş.
Daha yolun başındayız belki...
evet
Daha yolun başındayız
Amma
Bir yolumuz var
Bir yolumuz var yürünecek
Açık kalsın hesap defterleriniz
Açık kalsın
Bir hesabımız
Bir hesabımız var patronlarla
Er ya da geç görülecek!

Adana'dan bir işçi

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. Bütün ücretler için taban oluşturan ücret. Metalin yüzeyinin oksitlenmesiyle oluşan madde.
2. 5'ten 1 eksik. Dünyadaki en büyük kıta.
3. İşler. Sesin yankısını ve gücünü ölçme bilgisi.
4. Işık akısı birimi. İyi, güzel. Kabaca evet.
5. Erken. Marmara'da bir şehir. İyi dilek, azarlama, şaşma ve sevinç bildirmede kullanılan bir söz.
6. Toprak Mahsulleri Ofisi kısaltması. Ait olduğu yıl içinde toplanamayıp ertesi yıla kalan vergiler. Yedirip içirme, besleme, bakma.
7. Bir işi iyi yapan kimse. Bir şaşma sözü. Arı gibi temiz, çalışkan.
8. Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun kısaltması. Endüstri. Müzikte bir nota.

9. İşten çıkarma. Olumsuzluk bildiren ön ek. Küçük bir nesne ile sert bir yere vurulduğunda çıkan ses.

Yukardan Aşağıya

1. Hak ve hukuka uygunluk, hakkı gözetme. Deri ile kemik arasındaki kas ve yağdan oluşan tabaka.
2. İstismar.
3. Kilogramın binde biri. Nispet.
4. Atletizmi uğraş edinip dallarındaki yarışlara katılan sporcu. Bireysel Emeklilik Sigortası'nın kısaltması.
5. Bitkisel.
6. Bir bağlaç. Türlü şeylerin taşınması veya saklanması için kullanılan torba, kılıf, çanta, sepet, sandık vb.
7. Hizip. Nazi hücum kıtası.
8. En üst düzey şirket yöneticisi. Üzüntü, sıkıntı ve tedirginliği olmayan.
9. Küçükten büyüğe sıralı bir veri grubunda ortanca değer.
10. Büyük kardeş, ağabey. Resmi haber ajansı. En kısa zaman dilimi.
11. Padişahların ve vezirlerin başlarına taktıkları başlıkların ön tarafında bulunan tüy veya püskül biçimindeki süs. Avuç içi.
12. Piyasaya mal sürme. Olağandan büyük.
13. Yunan alfabesinde bir harf. Özgü.
14. Dünyanın uydusu. Çok yaramaz, ele avuca sığmayan çocuk.
15. Fransa'da geçen Kasım'da başlayan protestoların simgesi.

Geçen Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	K	I	S	A	Ç	A	L	I	Ş	M	A	Ş	A	H	
2	A	R	A	M	A	E	R	I	Ş	I	M	B	E		
3	D	A	Y	A	N	I	Ş	M	A	D	A	R	G		
4	A	K	A	N	S	A	R	D	I	Y	E	E			
5	Y	C	K	I	R	K	Y	A	Ş	A	M				
6	I	L	I	K	A	E	F	E	A	L	O				
7	F	A	A	K	T	A	S	E	T	A	T	N			
8	I	M	Z	A	B	R	N	R	A	Y					
9	A	N	G	A	R	Y	A	S	A	R	I	M	A		

İşçilerin Sordukları/66 Emeklilikte Yaşa Yani Siyasi İktidara Takılanlar!

Emeklilik, işçiler için can yakıcı bir sorun olmaya devam ediyor. Her seçim öncesinde emeklilik ve emekliler konusu gündeme getiriliyor ama sorunlara çözüm bulunmuyor. Yerel seçimler yaklaşırken bu sefer de emeklilikte yaşa takılanlar gündeme geldi. Muhalefet partileri emekli olabilmek için yaş bekleyenlerin emekli edilmesi için önerge verirken, iktidar “mümkün bile değil” şeklinde açıklama yaptı!

Cumhurbaşkanı Erdoğan emeklilik bekleyenlerin, muhalefetin, sendikaların, işçi örgütlerinin beklentilerinin karşılanmayacağını şu sözlerle ilan etti: “Erken emekliliği sosyal güvenlik sistemimizde tasvip etmiyoruz, ekonomik kurtuluş savaşı verdiğimiz böyle bir dönemde, böyle bir yükü milletimizin sırtına bindirmeye hakkımız var mı? Ne olacak? Emekli olacak diğer taraftan başka işte çalışmaya devam edecek. Batı dünyası 65 yaşın altına eyvallah etmiyor, ülkeye maliyetleri çok fazla da onun için.” Bu açıklama açıkça “erken emeklilik falan yok, ölene kadar çalışın” demektir ve egemenlerin işçi düşmanı tutumunun bir tezahürüdür.

Kanunun emeklilik için yeterli gördüğü prim gün sayısını doldurduğu halde emekli olamayan 6 milyon 300 bin işçi var. İşçiler yıllarca köle gibi çalışıp emeklilik primi ödüyor. Karşılığında ise “erken emekliliği” talep ettikleri için “ekonomiye zarar vermekle” suçlanıyorlar. Patronların bir dediğini iki etmeyen hükümet sıra işçilere gelince bütçeye yük getireceği gerekçesiyle emeklilik hakkını kısıtlıyor. Erken emeklilik bekleyenlerin bütçeye yıllık 26 milyar lira ek yük getireceği, erken emeklilikten yararlanacakların tamamı göz önüne alındığında toplam maliyetin 750 milyar lira olacağı ileri sürülüyor. Ama Sarayın giderek büyüyen bütçesinden hiç bahsedilmiyor! 2018’de 845 milyar lira olan Cumhurbaşkanlığı bütçesi üç kat arttırılarak 2 milyar 818 milyar liraya yükseltildi!

Binlerce günlük prim ödeyip yıllarca çalışan pek çok işçi, emekli olması gerekirken 60-65 yaşına kadar beklemek zorunda bırakılıyor. Ancak patronların işçileri o yaşa kadar çalıştırmak istemediği ortada. Bu nedenle işçiler 45-50 yaşlarında işsiz kalıyorlar ve pek çok zor-

lukla karşılaşıyorlar. İktidar sanki bir işsizlik sorunu yokmuş, insanlar istedikleri şartlarda iş bulabiliyormuş gibi emeklilik isteyenler için “erkenden emekli olup da ne yapacak, gidip yine çalışacak” diyor. Üstelik bu sözlerle emekli maaşlarını düşük tuttuklarını, emekli olanların büyük oranda iş bulup çalışmak zorunda kaldığını itiraf etmiş oluyor.

Öte yandan emeklilikte yaşa takılan (EYT) ve işsiz kalanlar sağlık güvencesi kapsamı dışında tutuluyor. Bu işçiler 5 bin, 6 bin, 7 bin gün prim ödemelerine karşın hastaneye gittiklerinde tedavi olamıyor, eczaneye gittiklerinde ilaçlarını alamıyorlar. Ancak Genel Sağlık Sigortası kapsamında ceplerinden para öderlerse sağlık hizmetinden faydalanabiliyorlar. Emeklilikte yaşa takılanların yaşadığı diğer bir sorun ise çalışmaya devam etmeleri durumunda çalıştıkları her günün ileride bağlanacak emekli maaşlarını düşürmesidir.

2008’de yürürlüğe giren Sosyal Güvenlik Yasasına göre emekli maaşı hesaplanırken işçilerin yatırdığı primler üç dönem halinde ayrı ayrı değerlendiriliyor. Birinci dönemi 2000 yılı öncesi, ikinci dönemi 2000 ile 2008 yılları arası ve üçüncü dönemi 2008 sonrası oluşturuyor. Her dönem için ayrı bir maaş bağlama oranı, yani emeklilik maaşı hesaplama yöntemi var. 2008 sonrası dönem için, en düşük maaş bağlama oranı uygulanıyor, yani emeklilik maaşının hesabında daha düşük katsayılar kullanılıyor. Dolayısıyla prim gün sayısını dolduran işçi çalışmaya devam ederse, toplam primleri içinde üçüncü dönemin ağırlığı artıyor. Bu da emekli maaşını düşürüyor. Bu çarpık sistemin sonucu olarak yeni emekli olanlara 800 lira civarında bir maaş bağlanıyor. Geçmişte aynı prim günümüyle emekli olan bir kişi bu maaşın iki katından fazlasını alıyordu. Halen 150 bin emeklinin maaşı 1000 liranın altında.

İş bulamayan, iş bulsa da çalıştığı için emeklilik maaşı düşen, sağlık hakkından yararlanamayan, EYT’lilerin karşılaştığı zorluklar tüm işçi ve emekçileri ilgilendiriyor. Mezarda emekliliğe HAYIR demenin yolu işçilerin birliğinden geçiyor! ■

Devekuşunun Hikâyesi, Bizim Hikâyemiz

İnsanız, işçiyiz, haliyle yaşamımız pek çok zorlukla dolu. Zorluklarla boğuşmak yorucudur, yıpratıcıdır. Bazen bu zorluklar bizi yıldırır, sorunlara gözlerimizi kapatmak daha kolay gelir. Kafamızı devekuşu gibi kuma gömmek isteriz ama ne yazık ki sorunları görmezden gelmek onları ortadan kaldırmaz. Üstelik size bir sır verelim mi? Bu sevimli hayvanların tehlike karşısında kafalarını kuma gömdüklerini iddia ederiz ama doğrusu onlar her zaman mücadele yolunu seçerler!

Dünyanın en hızlı kara hayvanlarından biri olan devekuşundan bahsediyoruz. Tehlike anında devekuşunun hızı saatte 97 kilometreye çıkabilir. Bunun yanı sıra, güç ve dayanıklılık bakımından da birçok hayvanla kıyaslandığında yarışı açık ara önde götürür. Öyle kuvvetli bacakları vardır ki bir tekmeyle rakibini yere serip alt edebilir devekuşu. Bir kafa atışıyla rakibini öldürecek gücü vardır. Boyları 2 buçuk metreye ulaşabilen bu iri ama sevimli kuşlar, çapı 5 santim olan gözleriyle kendilerine yaklaşan düşmanlarını çok uzak bir mesafeden bile fark edebilirler. Böyle sayısız özellikle donanmış olan devekuşları, doğal savunma mekanizmaları dururken zorluklar karşısında kafalarını neden kuma gömsün?

Bir anlığına devekuşu olduğumuzu farz edelim, meselâ avcının yaklaştığını görür görmez kumu eşeleyip kafamızı içine gömmekle uğraşana kadar tehlikeden uzaklaşmayı ya da tüm gücümüzü kullanarak avcıya haddini bildirmeyi tercih etmez miydik? Düşmanı alt edebilmek için diğer savunma mekanizmalarını devreye sokarak mücadele etmeyi tercih etmek daha akıllıca olmaz mıydı? Nitekim tehlikeler, gerçekler karşısında kafasını kuma gömdüğünü düşündüğümüz ve itiraf edelim ki biraz aşağıladığımız devekuşlarının tercihi de aslında bu yöndedir.

Devekuşları, tehlikeyi sezdikleri anda düşmanın geldiği yönü kestirmek için başlarını yere yaklaştırırlar ve büyük bir dikkatle yerden gelen titreşimleri dinlerler. Buna göre ya savunmaya hazırlanırlar ya kaçarlar ya da saklanırlar. Öte yandan üreme zamanı geldiğinde yumurtalarını güvenli bir şekilde saklayabilmek için büyük çukurlar kazarlar. Yavruları yumurtadan çıkmaya hazır hale gelene kadar, gün içerisinde birkaç kez gagalarıyla kum içerisindeki yumurtaları çevirirler. Belli ki devekuşunu kafası kuma gömülü vaziyette gören insanlar; eğrisi doğrusu nedir an-

lamadan damgayı vurmuşlar. Bu efsane, bizim dilimize de yerleşmiş. Teşbihte hata olmaz derler ama doğrusu bu yakıştırmayla devekuşlarına haksızlık ediyoruz. Oysa yavruları için gösterdikleri fedakârlıktan, çabadan, mücadeleci karakterlerinden ders almamız gerek! Üstelik devekuşları birleşerek daha güçlü olacaklarını da bilirler.

Afrika ve Avustralya kökenli değişik türde devekuşları vardır. 1932'de, Avustralya'da "Büyük Devekuşu Savaşı" yaşanmış. Savaşın bir tarafında devekuşları öte tarafında Avustralya ordusu var. 1929'da dünyayı sarsan büyük ekonomik buhran Avustralya'daki tarım arazilerine de yansımış. Yıllarca boş kalan araziler, Avustralya'ya özgü koşucu devekuşlarının göç edip yerleştiği, üreme zamanlarında konakladığı bir alana dönüşmüş. Bir süre sonra yaklaşık 20 bin devekuşu, Avustralya hükümeti için bir problem haline gelmiş. Çözüm ise makineli tüfeklerle devekuşlarına savaş açmakta aranmış! Ancak inanılmaz derecede çevik olan bu hayvanlar çalılırların arkasına saklanarak, dönemin gazetelerine göre ise "kendi savaş stratejilerini geliştirerek" atılan kurşunlardan kurtulabilmişler. Söylenene göre harcanan 9 bin 860 mermiden yalnızca 900'ü hedefi bulabilmiş. Boşa harcanan binlerce mermiden sonra Avustralya ordusu geri çekilme kararı almış! Şimdi soralım kendimize; kafayı kuma gömen kim? Direnişleriyle koca orduya yenilgiyi tattıran bu mücadeleci dostlarımız mı?

İşte devekuşlarının hikâyesinden çıkarılacak hisse: Sorunlarımızın çözümü "kafayı kuma gömmekte" değil cesaretle üzerine gitmektedir. Önümüzde dağ gibi dizilen sorunlarımız yokmuşçasına onlardan kaçmaya çalışmak yerine el ele vermek ve yaşamlarımızı her geçen gün daha da zora sokanlara karşı mücadele etmek zorundayız. İşsizlik artıyor, yoksulluk tırmanıyor, aldığımız ücretler ay sonuna yetmiyor. Savaş binlerce insanın canını alıyor, binlercesi göç yollarında karanlık sulara boğuluyor, çocuklar açlıktan ölüyor. Tüm bunların nedeni olan kapitalist sömürü düzenidir. Kafayı kuma gömüp tüm bu sorunların bitmesini bekleyemeyiz! Vakit başları kaldırıp bizi ezenlere, sömürenlere karşı mücadele verme vaktidir! Üstelik birlik olursak, güçlerimizi birleştirirsek, üretimden gelen gücümüzü kullanırsak, dostumuz devekuşlarından daha da güçlü oluruz! ■